

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26 maj 2014. god.
Ref. br.:RK635/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI05/13

Podnosilac

Florim Gashi

Ocena ustavnosti presude A. br. 811/2006, Vrhovnog suda Kosova od 14. marta 2007. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Florim Gashi (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Klini, koga zastupa g. Skënder Gashi.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ne primenjivanje presude A. br. 811/2006 Vrhovnog suda Kosova 14. marta 2007. god. od strane opštine, koja je uručena podnosiocu zahteva neodređenog datuma.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti presude A. br. 811/2006 Vrhovnog suda Kosova od 14. marta 2007. god., kojom je Vrhovni sud u upravnom postupku odbio žalbu opštine Klina. Upravni postupak se odnosi na odluku opštinskih organa Kline o rušenju konstrukcije koju je koristio podnosilac zahteva u poslovne svrhe.
4. U svom zahtevu, podnosilac traži od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) [...]” *da obaveže Opštinu Klina da primeni Presudu Vrhovnog suda Kosova.*”

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 47 Zakona o Ustavnom sudu br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 16. januara 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu.
7. Dana 30. januara 2013. god., odlukom GJR. KI05/13, predsednik Suda je imenovao sudiju Ivan Čukalović za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom KSH. KI05/13, predsednik je imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova (član) i Arta Rama-Hajrizi (član).
8. Dana 28. februara 2013. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 7. maja 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Sažetak činjenica

10. Dana 14. marta 2005. god., na osnovu izmene urbanističkog plana, Upravni odbor Opštine Klina je doneo rešenje (1/3 BR. 353-247/2005) o ukidanju svih postojećih dozvola za izgradnju privremenih prostorija u opštini. Odbor direktora je opravdao ovo rešenje na osnovu toga da su sve postojeće privremene konstrukcije bile izgrađene na imovini u vlasništvu opštine, koje su opštini potrebne za javne svrhe.

11. Ovo rešenje Upravnog odbora od 14. marta 2005. god., je pogodilo i podnosioca zahteva koji je koristio konstrukcije za svoje poslovne aktivnosti.
12. Shodno tome, dana 17. avgusta 2005. god., Uprava za urbanizam i javne usluge opštine Klina, donela je rešenje br. 07. br. 354-122/2005 (u daljem tekstu: rešenje uprave), nalažući podnosiocu zahteva da sruši konstrukciju.
13. Podnosiocu zahteva je dato 15 dana da sruši konstrukciju, u suprotnom Uprava će prinudno izvršiti svoje rešenje.
14. Nakon gore navedenog, dana 2. septembra 2005. god., na rešenje opštine Klina, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Izvršnom direktoru opštine Klina.
15. Dana 15. septembra 2005. god., Izvršni direktor opštine Kline, rešenjem 07 br. 354-122/2005 (u daljem tekstu: rešenje Izvršnog direktora) odbio je kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Uprave.
16. U slučaju podnosioca zahteva, dana 14. oktobra 2005. god., Uprava je nastavila sa rušenjem konstrukcije.
17. Dana 31. oktobra 2005. god., na rešenje Izvršnog direktora, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja (u daljem tekstu: MŽSPP).
18. Dana 20. marta 2006. god., MŽSPP svojom odlukom A-106/05 usvojilo je žalbu izjavljenu od strane podnosioca zahteva, pri čemu je poništio rešenje Izvršnog direktora i vratio predmet na ponovno razmatranje.
19. MŽSPP je obrazložilo da Izvršni direktor u opštini Klina svojim rešenjem nije uspeo da utvrdi činjenično stanje na potpun i pravilan način i nije uspeo da posveti potrebnu pažnju relevantnim zakonskim odredbama o upravnom postupku, zbog kojih su odluke donete na nepravičan način. Shodno tome, MŽSPP je odlučilo:

“Prema članu 242 stav 2 Zakona o Opštem Upravnom Postupku, Ministarstvo Sredine i Prostorno Planiranje [...] je odlučilo da vrati predmet na ponovno razmatranje. Prvostepeni organ je dužan da postupi po odluci drugostepenog suda, najkasnije do 30 dana od dana prijema ove odluke i da donese novo rešenje izvođenjem dokaza.”

20. Shodno tome, opština Klina je izjavila žalbu na odluku MŽSPP Vrhovnom sudu. Opština Klina u svojoj žalbi tvrdi da odluka MŽSPP nije u skladu sa zakonom i da je zakon primenjen na štetu opštine Klina.
21. Dana 14. marta 2007. god., Vrhovni sud je odbio žalbu opštine Klina.
22. U svojoj presudi, Vrhovni sud smatra:

“Osporenom odlukom je usvojena žalba Florim Gašija iz Kline i poništeno je rešenje Izvršnog šefa opštine Klina 07.br. 354-122/2005 od 15.09.2005. god. i predmet je vraćen na ponovno razmatranje.”

[...]

“Sud zaključuje da u ovom pravnom upravnom pitanju postoje protivrečnosti koje nisu uklonjene tokom rešavanja prvostepenog organa [Inspektorat Uprave za urbanizam] jer nisu uzeti u obzir dokazi iz spisa predmeta i nisu dati razlozi za odlučujuće činjenice za pravično rešavanje ovog pravnog pitanja i konkretno utvrđivanje činjenice da li postoji i da li je usvojen urbanistički plan za grad Kline, jer je doneta odluka od Opštine Kline za opoziv privremenih dozvola, i da li se u konkretnom slučaju radi o uklanjanju privremenog objekta ili nasilnim rušenjem objekta koji se predstavlja u fazi nasilnog izvršenja, što ne bi trebalo da bude situacija u konkretnom slučaju ali i zbog činjenice da nije konstatovano da li je prošao ili ne rok dozvole prema kojoj je postavljen privremeni objekat.

[...] Iz tih razloga i sa ciljem izbegavanja navedenih grešaka u osporenoj odluci tuženi upravni organ [tj. MŽSPP] poništio je osporenu odluku dajući uputstva da se u ponovnom postupku izbegnu nedostaci u cilju donošenja odluke na pravedan i zakonit način.”

23. Nakon presude Vrhovnog suda, opština Klina nije preduzela nikakav korak u odnosu na podnosioca zahteva.
24. Na osnovu podnesaka, podnosilac zahteva se obratio MŽSPP (pismo od 17. aprila 2008. god.) i Skupštini opštine Klina (pismo od 21. aprila 2009. god.) u pogledu izvršenja presude Vrhovnog suda.
25. Dana 23. januara 2013. god., opština Klina je podnela zahtev Ustavnom Sudu, tražeći ocenu ustavnosti gore navedene presude A. br. 811/2006 Vrhovnog suda i 15 drugih presuda Vrhovnog suda. Opština Klina je dalje tražila poništenje odluke MŽSPP u svih 16 slučajeva. Opština Klina je podnela svoj zahtev na osnovu člana 113 paragrafa 4 Ustava (Vidi slučaj KO08/13, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 29. novembra 2013. god.).
26. Dana 14. novembra 2013. god., Sud je, nakon razmatranja, jednoglasno odlučio da proglasi zahtev neprihvatljivim, jer opština Klina nije ovlašćena stranka.

Navodi podnosioca

27. Podnosilac zahteva tvrdi [...]”*ovom proizvoljnom radnjom, Opština Klina je učinila težak prekršaj ustavnih odredbi, tako što nije obezbedila [podnosiocu zahteva] osnovna sredstva za opstanak njegove šestočlane porodice. Ovim postupkom, Opština Klina je učinila težak prekršaj ustavnih odredbi o ljudskim pravima i slobodama, garantovanih na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 47 Zakona o Ustavnom sudu.*“
28. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da se obratio opštini Klina usmeno i pismeno radi izvršenja presude.
29. U svom zahtevu, podnosilac zahteva se obratio Sudu na sledeći način:

“Bitno je naglasiti da su sve redovne zakonske procedure ispoštovane sa tačnošću od strane [podnosioca zahteva], pa sve do Vrhovnog suda Kosova, i kad su iscrpljena sva pravna sredstva, obavezni smo da se obratimo Ustavnom sudu Republike Kosovo, kako bi ocenio ustavnost presude Vrhovnog suda Kosova, A. br. 811/2006, od 14. 03. 2007. god.”

30. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Suda:

“Putem našeg zahteva tražimo od Ustavnog suda Kosova da obaveže Opštinu Klina da primeni Presudu Vrhovnog suda Kosova, u skladu sa članom 116.1, na osnovu kojeg se kaže da su Odluke Ustavnog suda obavezne za sva lica i institucije Republike Kosovo. Isto tako, članom 124.6, da se zaduži Opština da sprovede odluku Republike Kosova A. br. 811/2006., [Vrhovnog suda] kao i odluku Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje u Prištini, br. A-106/2005, od 20.03. 2006., koja je sa presudom Vrhovnog suda Kosova postala pravosnažna.”
[...]

Prihvatljivost zahteva

31. Kao prvo, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

32. U tom smislu, Sud se poziva na član 113 stav 7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

33. Sud se poziva i na član 47.2 Zakona, koji propisuje:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

34. Kao što je gore navedeno, podnosilac u svom zahtevu osporava neizvršenje presude Vrhovnog suda Kosova (A. br. 811/2006 od 14. marta 2007. god.) od strane opštine Klina i traži od Suda [...] *”da obaveže Opštinu Klina da primeni Presudu Vrhovnog suda Kosova.”*

35. Sud primećuje da je Vrhovni sud u upravnom postupku odbio žalbu opštine Klina izjavljenju na odluku MŽSPP kao neosnovanu. Prema odluci MŽSPP, MŽSPP je odlučilo da vrati predmet na ponovno razmatranje i da obaveže prvostepeni organ, odnosno opštinu Klina, da u roku od 30 dana od prijema odluke donese novu odluku na osnovu gore navedene odluke MŽSPP. Dakle, nakon presude Vrhovnog suda, opština Klina je obavezna da donese odluku u pogledu podnosioca zahteva. Do danas, opština Klina nije donela takvu odluku.

36. S obzirom da je naredni postupak bio upravni, Sud smatra relevantnim i neophodnim da se pozove na odredbe Zakona o upravnim sporovima.

37. Član 29 Zakona o upravnim sporovima br. 03/L-202, propisuje:

1. Ako drugostepeni organ nije doneo rešenje u roku od trideset (30) dana ili u kraćem roku, utvrdjenim posebnim odredbama oko žalbe stranke protiv odluke prvostepenog organa, zatim ne donese i u daljem roku od sedam (7) dana ponovljenim zahtevom, stranka može da pokrene upravni spor kao da mu je odbijena žalba.

2. Na način predviđen stavom 1. ovog člana stranka može postupiti i onda kada prvostepeni organ nije doneo rešenje prema njegovom zahtevu, protiv čijeg akta nije dozvoljena žalba.

3. Ako prvostepeni organ, protiv čijeg akta je dozvoljena žalba, nije doneo nikakvo rešenje po osnovu zahteva u roku od šesdeset (60) dana ili nekom kraćem roku predviđenim posebnim odredbama, stranka ima pravo da se obrati zahtevom drugostepenom organu. Protiv rešenja drugostepenog organa stranka može da pokrene upravni spor. Stranka može pod uslovima stava 1. ovog člana pokrenuti upravni spor i ako ovaj organ nije doneo rešenje.

38. U tom smislu, Sud primećuje da se podnosilac zahteva obratio MŽSPP (pismo od 17. aprila 2008. god.) i Skupštini opštine Klina (pismo od 21. aprila 2009. god.), tražeći samo izvršenje presude Vrhovnog suda.

39. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da je podnosilac zahteva, po isteku roka propisanog prema gore navedenoj odredbi zakona o upravnim sporovima, trebalo da nastavi sa upravnim sporom i time iscrpi pravna sredstva propisana zakonom.

40. S tim u vezi, Sud podseća da je u skladu sa principom supsidijarnosti, podnosilac zahteva obavezan da iscrpi sva pravna sredstva propisana zakonom, kao što je predviđeno članom 113, paragrafom 7 i drugim pravnim odredbama, kao što je napred navedeno. Dakle, podnosilac zahteva je trebalo da izjavi žalbu drugostepenom organu, obzirom da prvostepeni organ, opština Klina, nije uspela da donese odluku u propisanom roku.

41. Sud želi da naglasi da je obrazloženje za pravilo iscrpljenosti da pruži organima vlasti, uključujući i sudove, mogućnost da spreče i isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povrede ustavnih prava (Vidi slučaj *Selmouni protiv Francuske*, ESLJP br. 25803/94. Odluka od 28. jula 1999. god.; i slučaj KIO6/10, podnosilac zahteva *Valon Bislimi*, Ustavni Sud, presuda od 30. oktobra 2010. god.).

42. Dakle, podnosilac zahteva, zapravo, ne nastavljaajući sa upravnim sporom, to jeste ne izjavljujući žalbu drugostepenom organu u propisanom roku, on je sam odgovoran što se njegov slučaj proglašava neprihvatljivim, obzirom da se to smatra kao odricanje od prava na dalji postupak u prigovoru u vezi sa povredom ustavnih prava (Vidi slučaj KI16/12, podnosilac zahteva *Gazmend Tahiraj*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 22. maja 2012. god.).

43. Kao rezime, podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema primenjivom zakonu

IZ TIH RAZLOGA

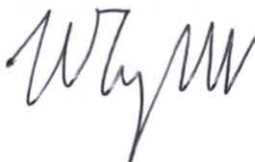
Ustavni sud, u skladu sa članom 47, paragrafom 2 Zakona i pravilom 36 (1), a), dana 7. maja 2014. god. jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona;
- IV. DA OGLASI da odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

